

K.M. Horjus

UITKOMSTEN DETAILHANDELSSENQUETE MOSSELEN 1982

Interne Nota No. 280

Niet voor publikatie - Nadruk verboden

Landbouw-Economisch Instituut
Afdeling Visserij en Bosbouw

TEN GELEIDE	5
1. BEVOLKING EN VISDETAILHANDELSVESTIGINGEN.	7
Tabel 1.1 Aantallen vis- détailhandelaren 1978 t/m 1982.	7
" 1.2 Bevolking en visdetailhandelsvestigingen 1978 t/m 1982, per provincie en per regio.	7
" 1.3 Vergelijking aantallen vestigingen 1982 t.o.v. 1978.	8
" 1.4 De ontwikkeling van de binnenlandse afzet van verse mosselen.	8
" 1.5 Specificatie van de detailhandelsvestigingen per 1 jan. 1982.	9
" 1.6 De indeling van 112 steekproefbedrijven naar de jaaromzet 1980.	10
" 1.7 De steekproefbedrijven ingedeeld naar inwonertal van de gemeente van vestiging.	11
2. VERSE MOSSELEN DOOR DE VISHANDELAREN BEOORDEELD.	12
Tabel 2.1 Al of niet aantrekkelijk artikel.	12
" 2.2 Beoordeling van enkele bijzondere eigenschappen.	12
3. DE DISTRIBUTIE VAN VERSE MOSSELEN.	13
Tabel 3.1 Verse mosselen in voorraad bij de detaillist; verdeling per regio.	13
" 3.2 Verse mosselen in voorraad bij de detaillist; verdeling per bedrijfstype.	13
" 3.3 Gekookte (gebakken) mosselen in voorraad bij de detaillist.	14
" 3.4 Globale verdeling van de binnenlandse omzet van verse mosselen per jaar.	14
4. KWALITEIT EN KLACHTEN.	15
Tabel 4.1 Veel of weinig voorkomende klachten; per regio.	15
" 4.2 De aard van de klachten; per regio.	15
" 4.3 Kwaliteitsverbetering in de afgelopen 5 jaar; per regio.	15
" 4.4 Mogelijke uitbreiding van de binnenlandse afzet van verse mosselen.	16
5. OVERIGE MOSSELPRODUKTEN.	17
Tabel 5.1 Gemiddelde week-inkoop van gekookte mosselen.	17
" 5.2 In- en verkoopprijzen van gekookte en gebakken mosselen.	17
6. CONSUMENTENGEDRAG.	18
Tabel 6.1 De vraag naar mosselen.	18
" 6.2 Het percentage van de (vaste)klanten, dat verse mosselen koopt; per regio.	18
" 6.3 Het percentage van de (vaste) klanten, dat gekookte of gebakken mosselen koopt; per regio.	18

INHOUD (vervolg)

Blz.

Tabel 6.4	De gerichtheid van de mosselaankoop; per regio.	19
" 6.5	Consumptiegewoonten voor verse mosselen.	19

TEN GELEIDE

Deze "Interne Nota" dient te worden gezien als een aanvulling op de "Mededeling No. 278", getiteld: "De distributie van mosselen en mosselprodukten in Nederland - Verslag van een enquête". In genoemde mededeling zijn ter bevordering van de overzichtelijkheid en leesbaarheid algemene percentages in de tekst vermeld en, waar van belang, gecomprimeerde tekst-tabellen opgenomen.

Deze interne nota is bedoeld voor die geïnteresseerden die, naar aanleiding van de in de mededeling No. 278 vermelde enquêteresultaten, behoefte voelen om meer gedetailleerde cijfers te raadplegen.

De volgorde van de in deze nota opgenomen tabellen sluit aan bij de volgorde van de onderwerpen in de genoemde mededeling.

Den Haag, februari 1983

Afdeling Visserij en Bosbouw.

1. BEVOLKING EN VISDETAILHANDELSVESTIGINGEN.

Tabel 1.1 Aantallen visdetailhandelaren 1978 t/m 1982.

	1/1-'78	1/1-'80	1/1-'81	1/1-'82
Ondernemingen met één vaste vestiging + markthandel	885	871	891	906
Ondernemingen met filialen + markthandel (hoofdvestiging tevens verkoop plaats)	43 89	. 99	44 94	49 103
Filialen	46	.	50	54
Markt-straat-rivierhandel (ambulant)	1007	1030	1061	1049
Totaal	1981	2000	2046	2058
Totaal winkels	974	970	985	1009
Totaal ambulante handel	1007	1030	1061	1049

Bronnen: CBS "Bevolking der Gemeenten in Nederland op januari....".
Centraal Registratie Kantoor Detailhandel en Ambacht.

Tabel 1.2 Bevolking en visdetailhandelsvestigingen 1978 t/m 1982.

Bevolking (x 1000)		Aantal detailhandelaren per provincie.							
1/1-'78	1/1-'81		1/1-'78	1/1-'80	1/1-'81	1/1-'82			
			%		%		%		
547,7	556,9	Groningen	90	.	98	95			
572,8	589,3	Friesland	67	.	69	73			
1120,5	1146,2	Noord-Nederland	8	157	8	167	8	168	
413,0	421,5	Drenthe	46	.	51	50			
1001,3	1027,8	Overijssel	135	.	148	147			
1719,3	1784,6	Gelderland	159	.	156	160			
3133,6	3233,9	Oost-Nederland	17	340	18	355	17	357	
878,7	907,7	Utrecht	174	.	188	186			
2299,5	2315,7	Noord-Holland	566	.	569	590			
3052,9	3106,7	Zuid-Holland	409	.	427	411			
340,1	351,7	Zeeland	85	.	92	93			
6571,2	6681,8	West-Nederland	62	1234	62	1276	63	1280	
2011,7	2073,3	Noord-Brabant	186	.	184	189			
1060,9	1073,4	Limburg	64	.	64	64			
3072,6	3146,7	Zuid-Nederland	13	250	12	248	12	253	
13897,9	14208,6	Tot. Nederland	100	1981	2000	100	2046	100	2058

Bronnen: Als tabel 1.1

Tabel 1.3 Vestigingen detailhandel vis .

Vergelijking aantallen per 1/1-'82 t.o.v. 1/1-'78			
	Winkels	Ambulant	Totaal
Groningen	+ 1	+ 4	+ 5
Friesland	% 1	+ 7	+ 6
Noord-Nederland	-	+ 11	+ 11
Drenthe	+ 2	+ 2	+ 4
Overijssel	+ 12	-	+ 12
Gelderland	% 7	+ 8	+ 1
Oost-Nederland	+ 7	+ 10	+ 17
Utrecht	% 7	+ 19	+ 12
Noord-Holland	+ 26	% 2	+ 24
Zuid-Holland	% 9	+ 11	+ 2
Zeeland	+ 8	-	+ 8
West-Nederland	+ 18	+ 28	+ 46
Noord-Brabant	+ 8	% 5	+ 3
Limburg	+ 2	% 2	-
Zuid-Nederland	+ 10	% 7	+ 3
Totaal Nederland	+ 35	+ 42	+ 77

Tabel 1.4 De ontwikkeling van de binnenlandse afzet van verse mosselen.

Kalender- jaar	x mln kg		Kolom B in % van A
	Totaal aanvoer + invoer	Binnenlandse Afzet x)	
	A	B	
1970	81,8	2,0	2,4
71	84,6	2,3	2,7
72	101,1	4,0	3,9
73	98,5	3,9	3,9
74	91,8	4,8	5,3
75	103,7	5,0	4,8
76	83,0	4,2	5,1
77	97,9	8,1	8,3
78	103,5	9,1	8,8
79	85,8	8,6	10,0
1980	76,4	7,5	9,8
81	97,4	10,0	10,3

Bron: P.V.V.

x) Schattingen, vermeld in jaarverslagen.

Tabel 1.5 Specificatie van de visdetailhandelsvestigingen per 1-1-'82.

	Vaste winkels met filialen	Ondernemingen met markthandel en/of filialen	Ambulante handel	Totaal vestigingen
Groningen	26	12	57	95
Friesland	24	12	37	73
Noord-Nederland	50	24	94	168
Drenthe	19	7	24	50
Overijssel + N.O.P.	48	39	60	147
Gelderland + IJsselmeerpolders	53	33	74	160
Oost-Nederland	120	79	158	357
Utrecht	38	11	137	186
Noord-Holland	235	62	293	590
Zuid- Holland	163	36	212	411
Zeeland	32	13	48	93
West-Nederland	468	122	690	1280
Noord-Brabant	48	65	76	189
Limburg	20	13	31	64
Zuid-Nederland	68	78	107	253
Totaal-Nederland	706	303	1049	2058

Bron: Centraal Registratie Kantoor, Detailhandel en Ambacht

Tabel 1.6 De indeling van 112 steekproefbedrijven naar de jaaromzet 1980.

Jaaromzet in glds.	Nederland		Noord		Oost		West		Zuid		Spakenburg	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Tot	100.000	15	13	3	-	50	10	40	1	40	1	60
100.000 -	250.000	36	32	5	11	11	11	11	7	7	2	2
250.000 -	500.000	34	30	5	3	15	15	30	9	45	2	40
500.000 -	750.000	14	13	2	6	25	5	10	1	5	-	-
750.000 -	1.000.000	4	4	-	1	10	2	20	1	10	-	-
Meer dan 1.000.000		9	8	1	1	1	6	6	1	1	-	-
Aantal steekproef- waarnemingen	112	100	16	100	22	100	49	100	20	100	5	100

Tabel 1.7 De steekproefbedrijven, ingedeeld naar inwonertal van de gemeente van vestiging.

Inwonertal	Noord		Oost		West		Zuid	
	Abs	In %	Abs	In %	Abs	In %	Abs	In %
Tot	8	30	1	5	-	-	1	5
2.000 - 5.000	7	25	4	10	8	10	1	5
5.000 - 10.000	1	5	4	10	4	.	3	10
10.000 - 20.000	3	10	4	10	17	20	7	30
Subtotaal	19	70	13	35	29	30	12	50
20.000 - 50.000	5	15	16	45	17	25	8	30
50.000 - 100.000	1	5	3	10	8	10	2	10
meer dan 100.000	3	10	3	10	27	35	3	10
Aantal steekproefwaarnemingen	28	100	35	100	81	100	25	100

2. VERSE MOSSELEN DOOR DE VISHANDELAREN BEOORDEELD.

Tabel 2.1 Al of niet aantrekkelijk artikel.(procentuele verdeling)

	Naar regio					Naar bedrijfstype	
	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg	Winkels	Amb. Handel
Aantrekkelijk artikel	50	55	70	75	15	65	55
Onaantrekkelijk artikel	50	45	30	25	85	35	45
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproef- waarnemingen	19	25	50	20	7	88	33

Tabel 2.2 Beoordeling naar enkele bijzondere eigenschappen.(procentuele verdeling)

	Naar regio					Naar bedrijfstype	
	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg	Winkels	Amb. Handel
Gunstig i.v.m. winst- marge	-	.	10	10	10	10	15
Noodzakelijk i.v.m. assortiment	40	50	50	65	45	45	45
Lastig i.v.m. houd- baarheid	40	30	15	10	45	15	25
Gunstig en noodzake- lijk	5	10	15	5	-	15	5
Noodzakelijk en lastig	15	10	10	10	-	15	10
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproef- waarnemingen	19	25	56	23	7	96	34

3. DE DISTRIBUTIE VAN VERSE MOSSELEN.

Tabel 3.1 Verse mosselen in voorraad bij de detaillist
(procentuele verdeling per regio)

	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg	Landelijk
Gehele seizoen, dagelijks	5	10	30	30	-	20
Gehele seizoen, alleen rond weekends	15	5	5	5	-	10
Alleen wanneer "R" in de maand:						
a) gehele week	5	15	30	45	40	25
b) alleen rond weekends	20	25	5	10	15	15
Subtotaal	45	55	70	90	55	70
Alleen rond feestdagen	-	-	-	-	-	-
Alleen op bestelling	25	15	5	5	45	10
(Vrijwel) geen mosselverkoop	30	25	25	5	-	20
	100	100	100	100	100	100
Aantal steekproefwaarnemingen	28	35	73	25	7	168

Tabel 3.2 Verse mosselen in voorraad bij de detaillist.

	Procentuele verdeling naar bedrijfstype		
	Winkels	Ambulante handel	Landelijk
Gehele seizoen, dagelijks	25	15	20
Gehele seizoen, alleen rond weekends	10	10	10
Alleen, wanneer "R" in de maand			
a) gehele week	30	15	25
b) alleen rond weekends	15	10	15
Subtotaal	80	50	70
Alleen rond feestdagen	-	-	-
Alleen op bestelling	10	15	10
(Vrijwel) geen mosselverkoop	10	35	20
	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	110	58	168

Tabel 3.3 Gekookte (gebakken) mosselen in voorraad bij de detaillist.

	Absoluut	Afgerond percentage
Gehele seizoen dagelijks	39	25
Gehele seizoen, alleen rond weekends	6	5
Alleen wanneer "R" in de maand		
a) gehele week	25	15
b) alleen rond weekends	16	10
Subtotaal	86	55
Alleen rond feestdagen	3	.
Alleen op bestelling	9	5
(Vrijwel) geen mosselenverkoop	65	40
Aantal steekproefwaarnemingen	163	100%

Tabel 3.4 Globale verdeling van de binnenlandse omzet van verse mosselen per jaar.

Provincie/aantal vestigingen		Gemiddelde weekomzet per vestiging *)	Totaalomzet *) bij 36 weken x 1000 kg		in %
Groningen	95	22	150	2	
Friesland	73				
Drenthe	50				
Overijssel	147	28	350	4	
Gelderland	155				
Utrecht	70	150	6200	78	
Noord-Holland	595				
Zuid-Holland	411				
Zeeland	93				
Noord-Brabant	189	130	1150	14	
Limburg	66				
(Spakenburg)	116	35	150	2	
Totaal Nederland			8000	100%	

*) Afgerond

4. KWALITEIT EN KLACHTEN.

Tabel 4.1 Veel of weinig voorkomende klachten.

	(Procentuele verdeling)				
	Nederland	Noord	Oost	West	Zuid
(Nogal) veel klachten	-	-	-	-	-
Soms klachten	70	45	75	75	75
Nooit klachten	30	55	25	25	25
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	129	19	32	54	24

Tabel 4.2 De aard van de klachten.

(Procentuele verdeling)

Aard van de klachten	Nederland	Noord	Oost	West	Zuid
Schelpbreuk	30	40	40	20	30
Niet zandvrij	25	10	25	30	5
Versheid	20	40	25	10	15
Uiterlijk, smaak, reuk	10	.	5	15	20
Andere eigenschappen *)	15	10	5	25	30
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	129	19	32	54	24

*) Veel gemaakte opmerking: "te klein".

Tabel 4.3 Kwaliteitsverbetering van verse mosselen in de afgelopen 5 jaar.

	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg	Totaal	
						Absoluut	In %
Wel verbeterd	6	6	23	14	3	52	40
Niet verbeterd	4	4	11	2	-	21	20
Geen mening	7	13	22	7	3	52	40
Aantal steekproefwaarnemingen	17	23	56	23	6	125	100%

Tabel 4.4 Mogelijke uitbreiding van de binnenlandse afzet van verse mosselen.

Geschat percentage		Noord	Oost	West	Zuid	Totaal	
						Absoluut	In % π)
Tot	10%	6	4	8	5	23	35
10 -	20%	2	1	7	1	11	15
20 -	30%	-	4	5	2	11	15
30 -	40%	1	-	-	-	1	15
40 -	50%	2	1	4	1	8	
50 -	100%		2	8	2	12	20
Aantal steekproef- waarnemingen		11	12	32	11	66	100%

π) Afgeronde percentages

5. OVERIGE MOSSELPRODUKTEN.

Tabel 5.1 Gemiddelde weekinkoop van gekookte mosselen.

	Noord	Oost	West	Zuid
Gemiddelde weekinkoop in kg	3,9	5,5	16,4	5,8
Geen in- en verkoop	75%	45%	30%	45%
Inkoop tot 4 kg	10%	20%	5%	10%
Inkoop 4 tot 12 kg	5%	20%	30%	25%
Inkoop meer dan 12 kg	10%	15%	35%	20%
	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	22	29	63	21

Opmerking. Voor Spakenburg te weinig (slechts 3) waarnemingen.

	Winkels	Ambulante handel
Gemiddelde weekinkoop in kg :	13,2 kg	4,5 kg
waarvan verkocht: gekookt :	8,4 kg (65%)	2,9 kg (65%)
gebakken :	4,8 kg (35%)	1,6 kg (35%)

Tabel 5.2 In- en verkoopprijzen van gekookte en gebakken mosselen.

	Winkels	Ambulante handel	Gemiddeld Nederland
Gemiddelde Inkoopprijs:			
gekookt	f 9,50 p. kg	f 9,50 p. kg	f 9,50 p. kg
Gemiddelde Verkoopprijs:			
gekookt	f 17,00 p. kg	f 14,85 p. kg	f 16,65 p. kg
gebakken	f 22,00 p. kg	f 18,00 p. kg	f 21,50 p. kg

6. CONSUMENTENGEDRAG.

Tabel 6.1 De vraag naar mosselen.

	Verse mosselen	Gekookte mosselen	Gebakken mosselen
(Vrij) vaak	20	15	20
Zelden	20	25	25
(Vrijwel) nooit	60 $\searrow$ 80	60 $\searrow$ 85	55 $\searrow$ 80
Totaal	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	111	55	55

Tabel 6.2 Het percentage van de (vaste) klanten dat verse mosselen koopt.

	Procentuele verdeling naar regio				
	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg
(Vrij) vaak	5	10	25	25	15
Zelden	20 $\searrow$ 95	25 $\searrow$ 90	25 $\searrow$ 75	20 $\searrow$ 75	20 $\searrow$ 85
(Vrijwel) nooit	75	65	50	55	65
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	17	20	48	19	7

Tabel 6.3 Het percentage van de (vaste) klanten dat gekookte of gebakken mosselen koopt.

	Procentuele verdeling naar regio				
	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg
(Vrij) vaak	5	15	25	15	5
Zelden	20 $\searrow$ 95	25 $\searrow$ 85	25 $\searrow$ 75	25 $\searrow$ 85	50 $\searrow$ 95
(Vrijwel) nooit	75	60	50	60	45
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	7	15	28	3	2

DE GERICHTHEID VAN DE MOSSELAANKOOP.

Wanneer er geen verse mosselen in voorraad zijn, koopt de klant:

Tabel 6.4

Procentuele verdeling

	Regio					Bedrijfstype		
	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg	Win- kels handel	Ambulante	Nederland
De klant koopt andere mosselprodukten	10	10	15	10	5	15	5	10
De klant koopt niets en gaat waarschijnlijk elders mosselen kopen	50	65	55	70	60	60	55	60
Mosselgerichte aankoop	60	75	70	80	65	75	60	70
De klant koopt andere vis(-produkten)	40	25	30	20	35	25	40	30
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	13	21	47	23	7	82	29	111

Tabel 6.5 De consumptiegewoonten voor verse mosselen.

	Procentuele verdeling					Bedrijfstype		
	Noord	Oost	West	Zuid	Spakenburg	Win- kels handel	Ambulante	Nederland
Als normale maaltijd	35	40	40	45	25	40	35	40
Als extratje	20	25	15	15	20	20	15	15
Bij een mosselavondje	45	35	45	40	55	40	40	45
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal steekproefwaarnemingen	17	21	50	24	5	90	27	117